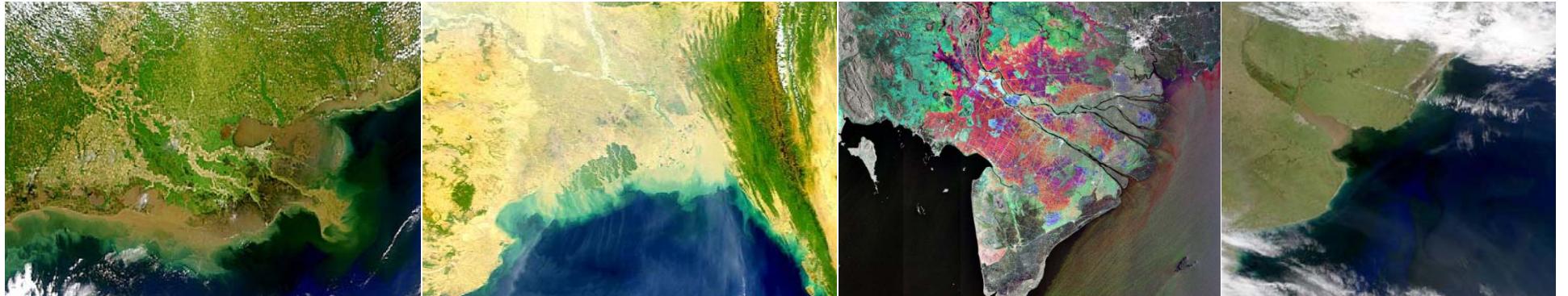

BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU: Dự đoán và đáp ứng ở các vùng châu thổ ven biển

Dr. Virginia Burkett
June 22, 2009

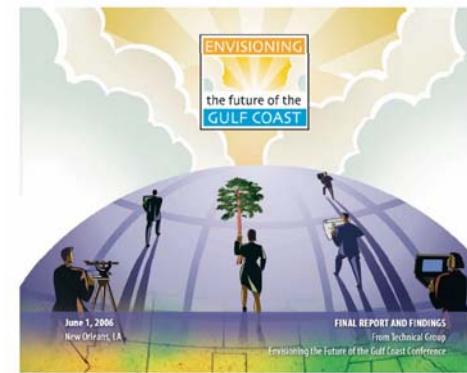
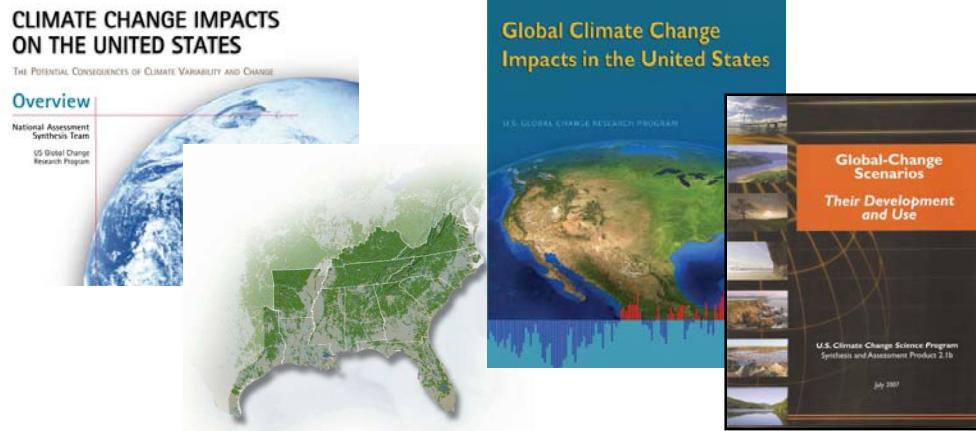
Người dịch: TS. Lê Quốc Tuấn

Nội dung

- ❖ Lịch sử khí hậu và mực nước biển, định hướng và hành động tương lai.
- ❖ Sự nhạy cảm của các vùng chحرth thổ ven bờ
- ❖ Chiến lược đáp ứng ứng

Chương trình nghiên cứu biến đổi toàn cầu của Mỹ

Các nguồn tài liệu chính

Intergovernmental Panel on Climate Change

IPCC Các nhóm làm việc

WG I - Khoa học khí hậu

WG II - Tác động, thích ứng và tính nhạy cảm

WG III – Giảm thiểu tác động

“Biến đổi khí hậu” định nghĩa bởi IPCC là:

“Các thay đổi về khí hậu theo thời gian do sự biến động của tự nhiên hoặc kết quả hoạt động của con người”

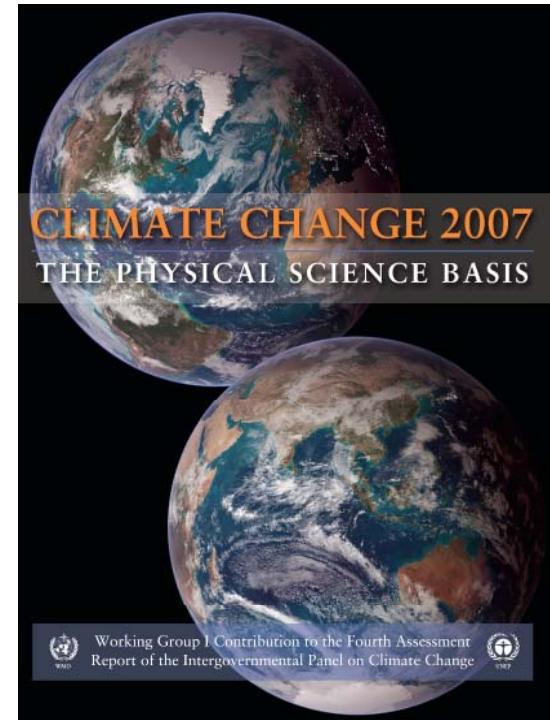
Biến đổi khí hậu “Chi tiết”:

“Nhiệt độ tăng, hệ thống khí hậu thay đổi để phản ứng với các tác động thay đổi diễn ra liên tục trong tự nhiên (tăng trên mức cho phép của hệ thống tự nhiên)”

Khái niệm cho rằng hệ thống khí hậu có mang thuộc tính này chủ yếu là do thuộc tính bất biến của nhiệt độ của các đại dương.

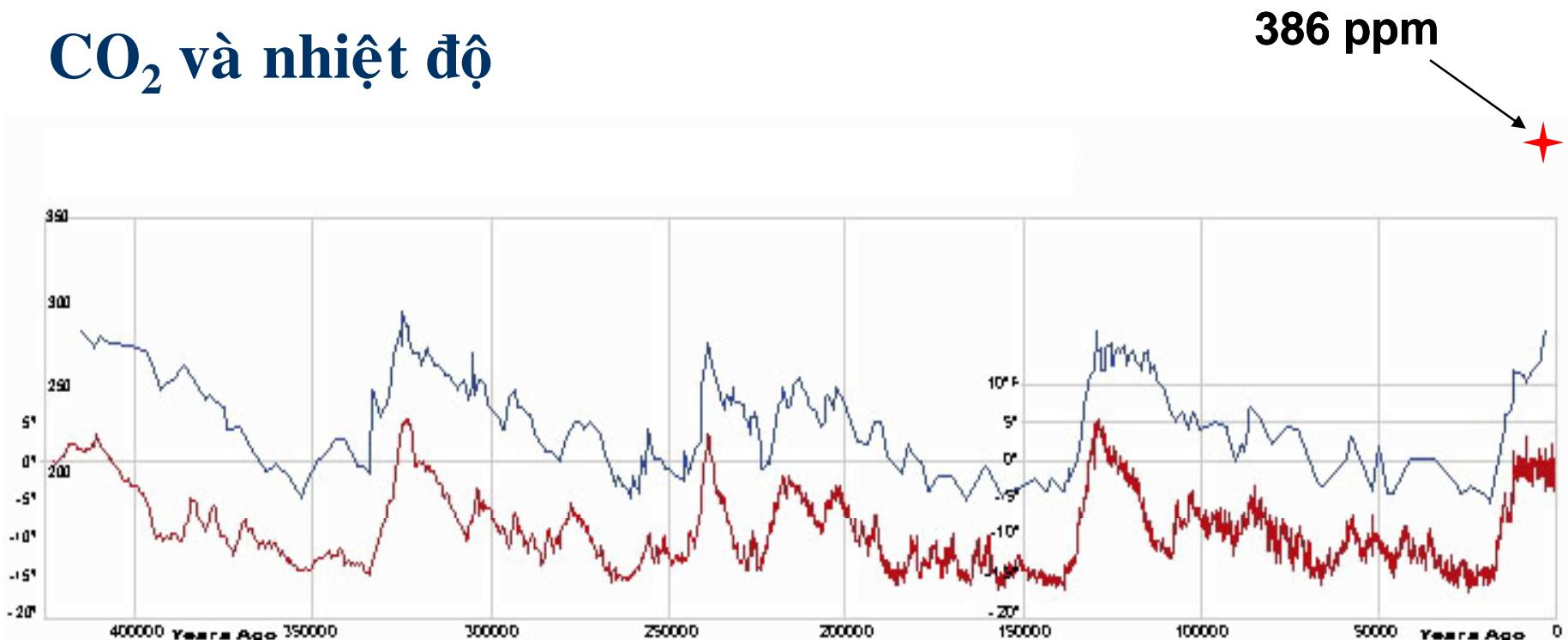
Các số liệu khí hậu

- ✓ $\text{CO}_2 = 379 \text{ ppm}$ năm 2005
(280 ppm thời kì tiền công nghiệp)
- ✓ Methane = 1774 ppb năm 2005
(715 ppb tiền công nghiệp)
- ✓ Ảnh hưởng làm mát của các hạt khí
(than chì, sulphate, nitrate và bụi)
- ✓ Nồng độ khí nhà kính vượt mức trong 650,000 năm qua
T $\uparrow 0.74^\circ\text{C}$ trong 100 năm, T $\uparrow 0.65^\circ\text{C}$ trong 50 năm

Trong 400,000 năm qua:

CO₂ và nhiệt độ

Đường màu xanh, phía trên = CO₂

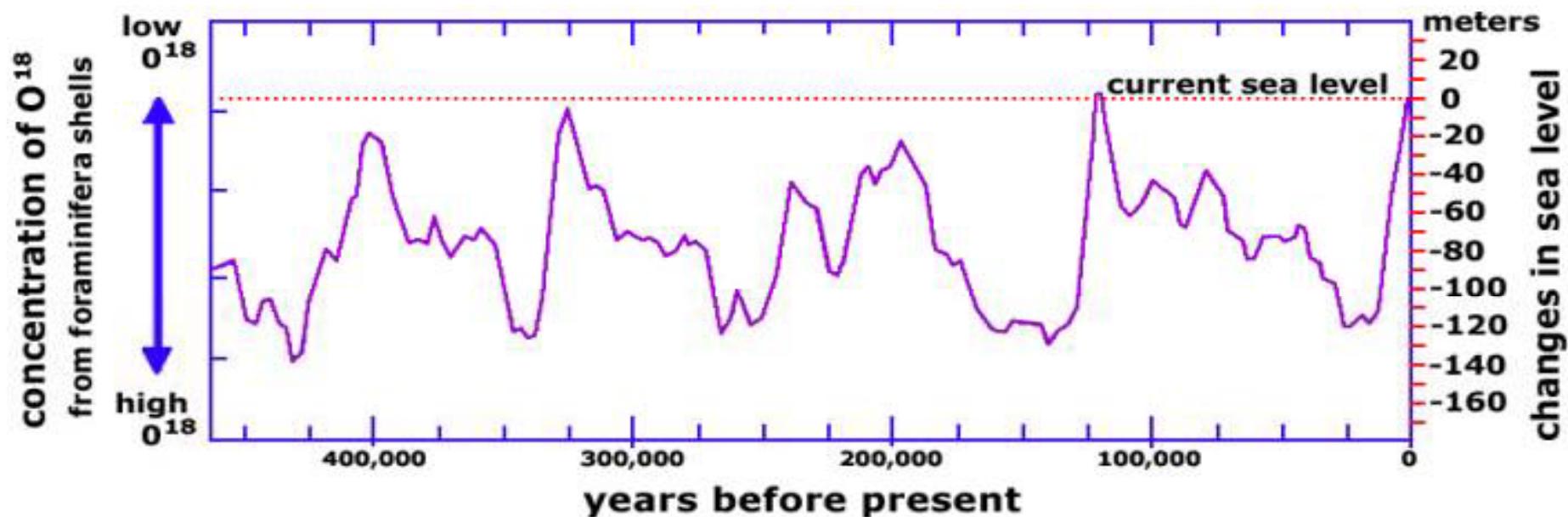
Đường màu đỏ, bên dưới = Nhiệt độ

Nguồn: Dự án Vostok

(Petit et al. 1999)

Trong 400,000 năm qua:

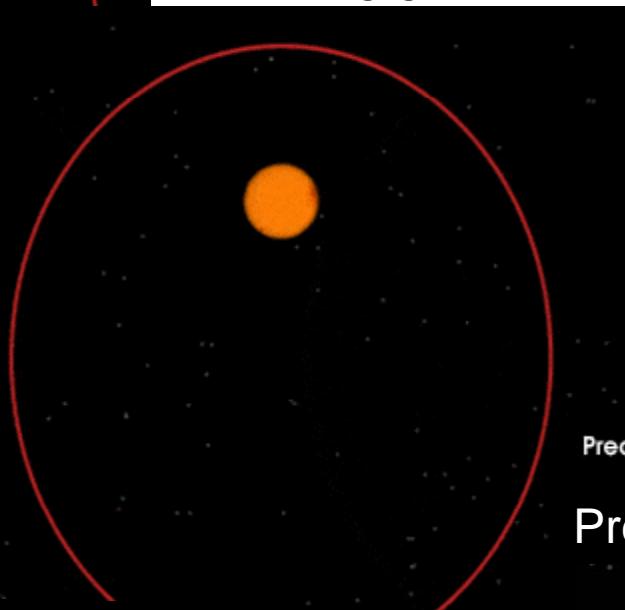
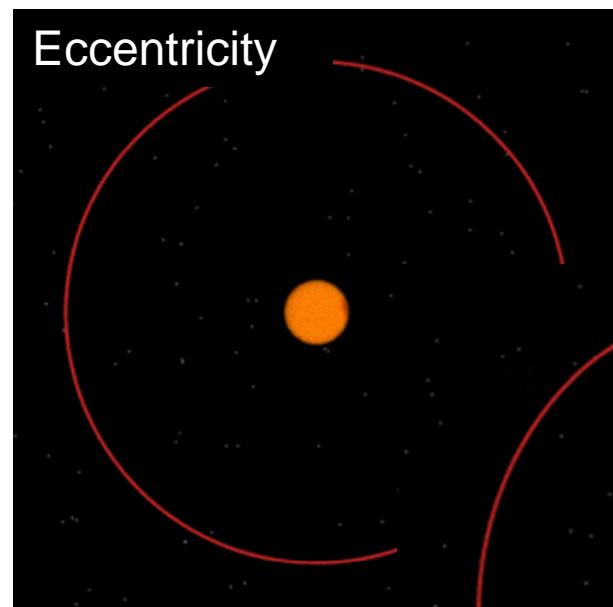
Sự thay đổi mực nước biển

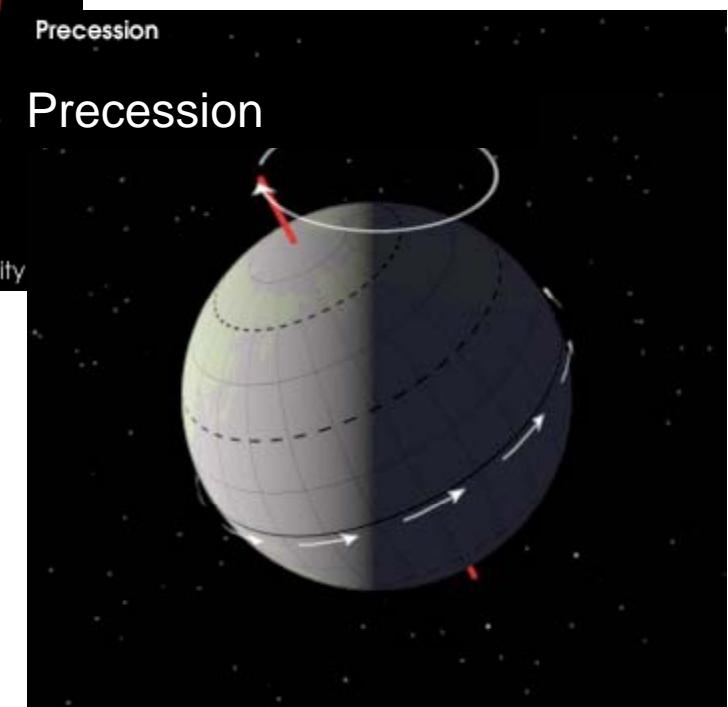
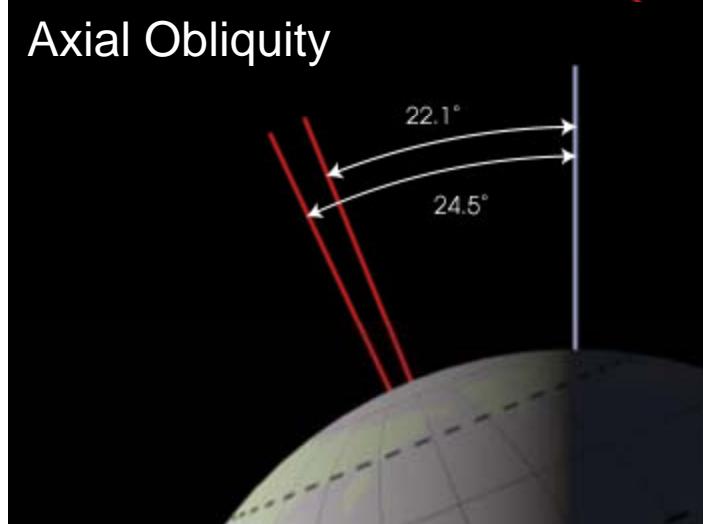
Source of data modified from CLIMAP isotopic data summarized in chart is from *Ice Ages* by John Imbrie and Katherine Imbrie, 1979

Chu kỳ Milankovitch

Vòng quay của Trái đất ảnh hưởng đến khoảng cách từ Trái đất đến mặt trời diễn ra trong khoảng giữa 90,000 và 100,000 năm

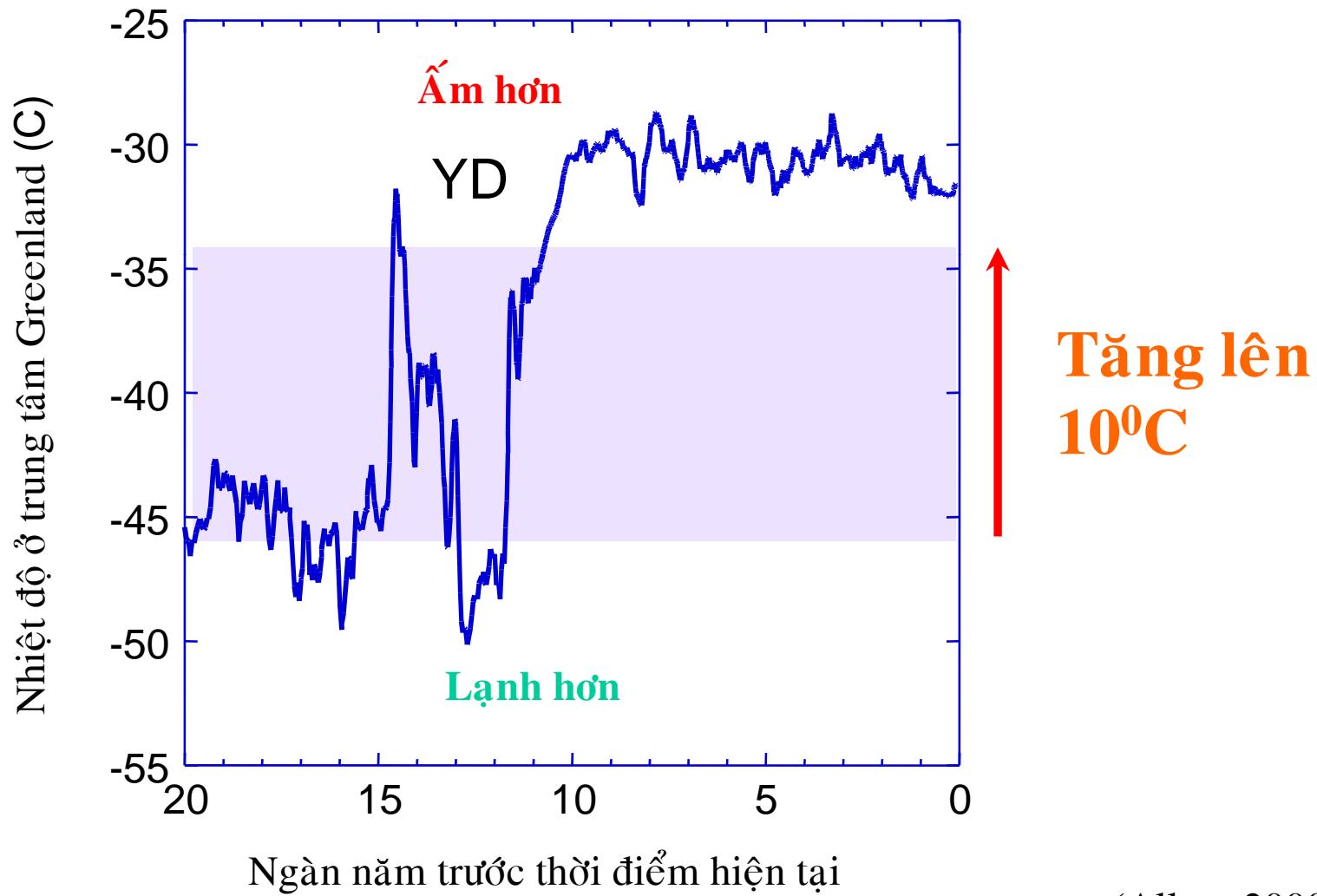

Hình ảnh từ NASA

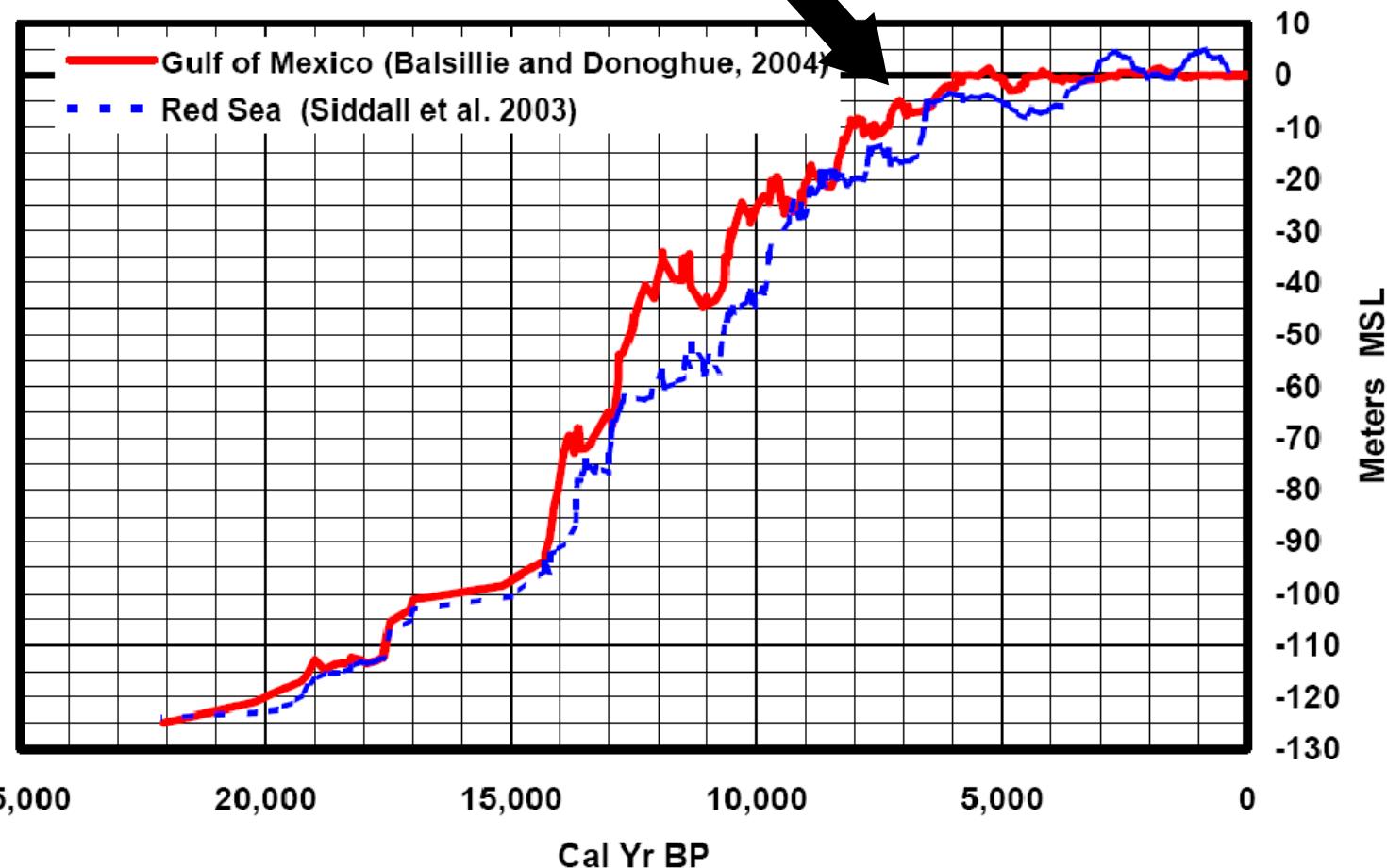
Trong 20.000 năm qua:

Sự thay đổi nhiệt độ

Trong 20.000 năm qua:

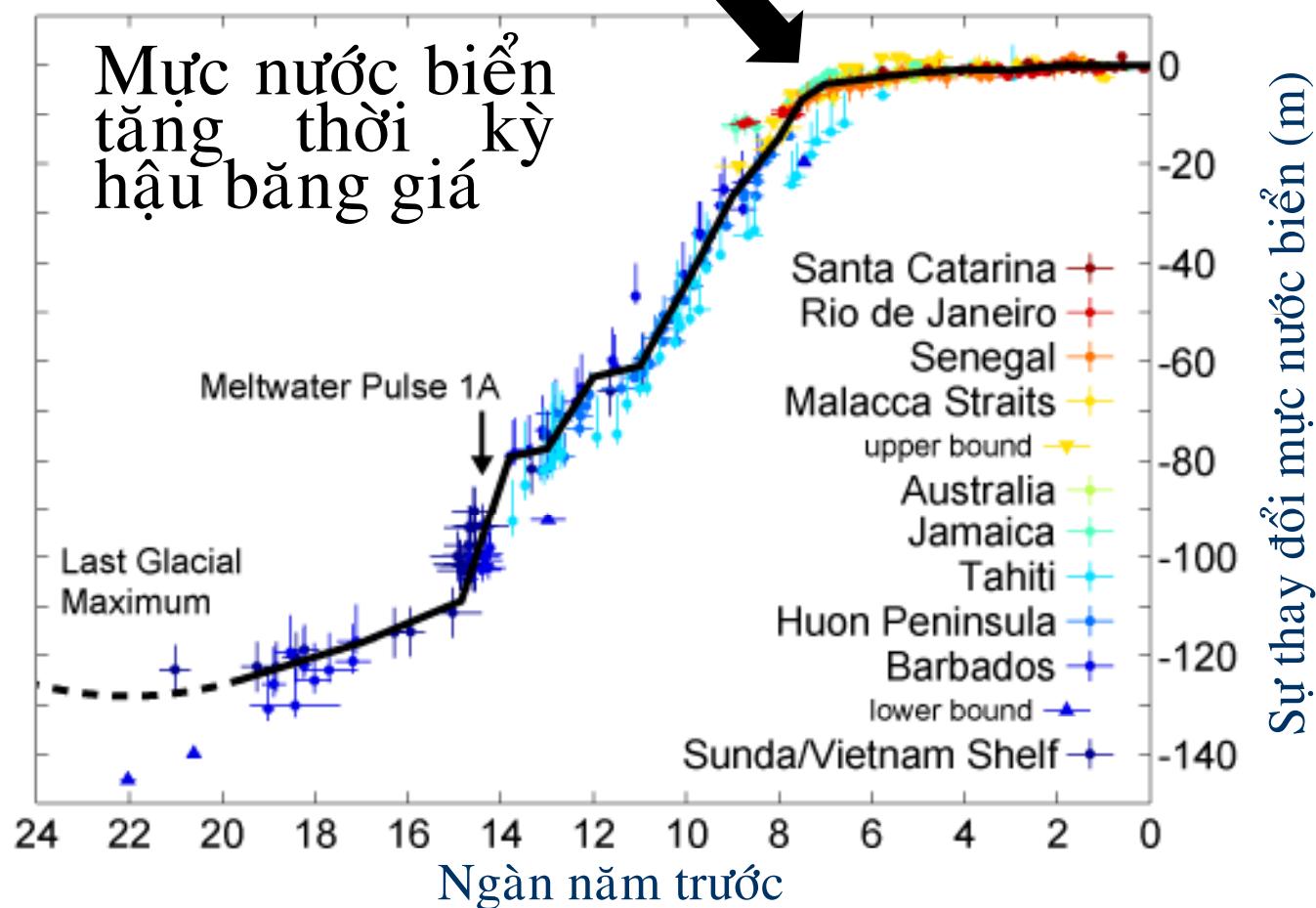
Mực nước biển

Trong 20.000 năm qua:

Mực nước biển

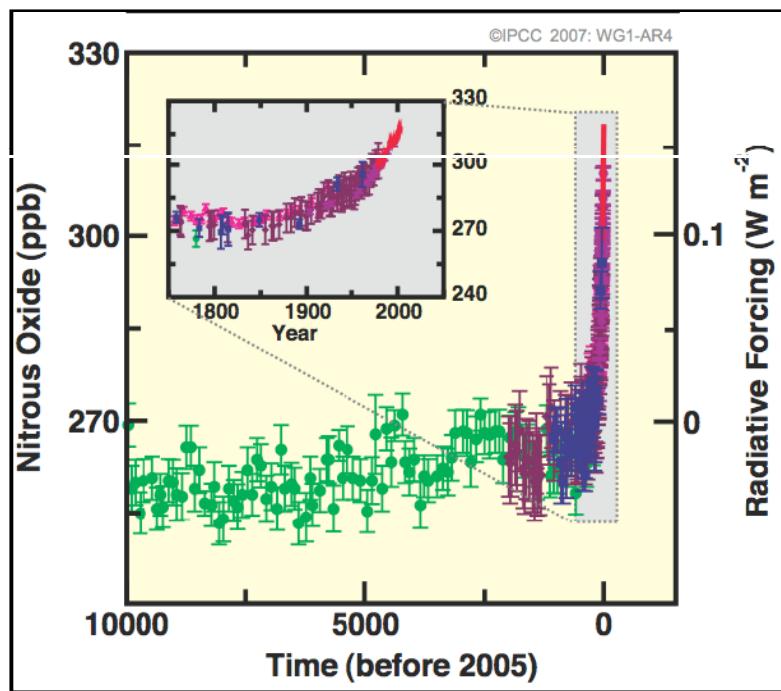
Thời kỳ đầu hình thành châu thổ Holocene

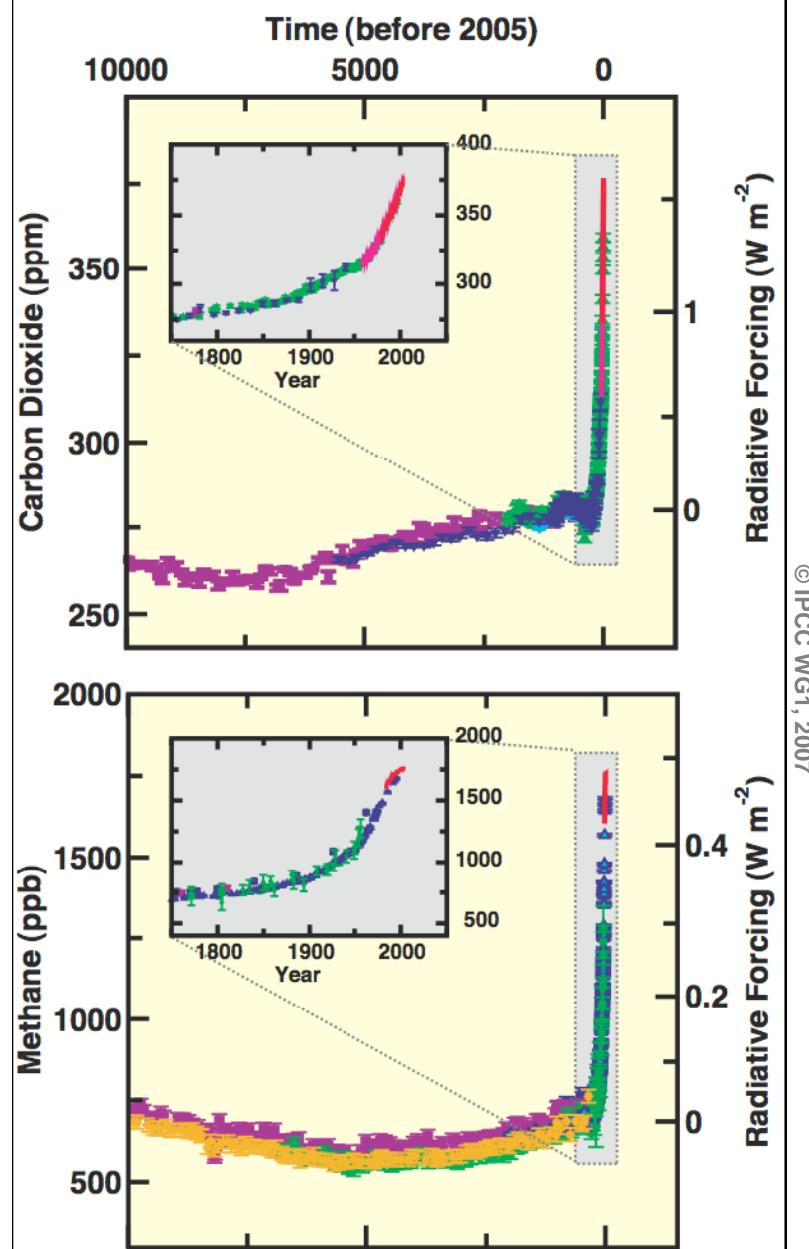
Nguồn: Robert Rhode, U C Berkeley, based on data from Fleming et al. 1998, Fleming 2000, & Milne et al. 2005.

Trong 10.000 năm trước:

Các khí nhà kính

Changes in Greenhouse Gases from ice-Core and Modern Data

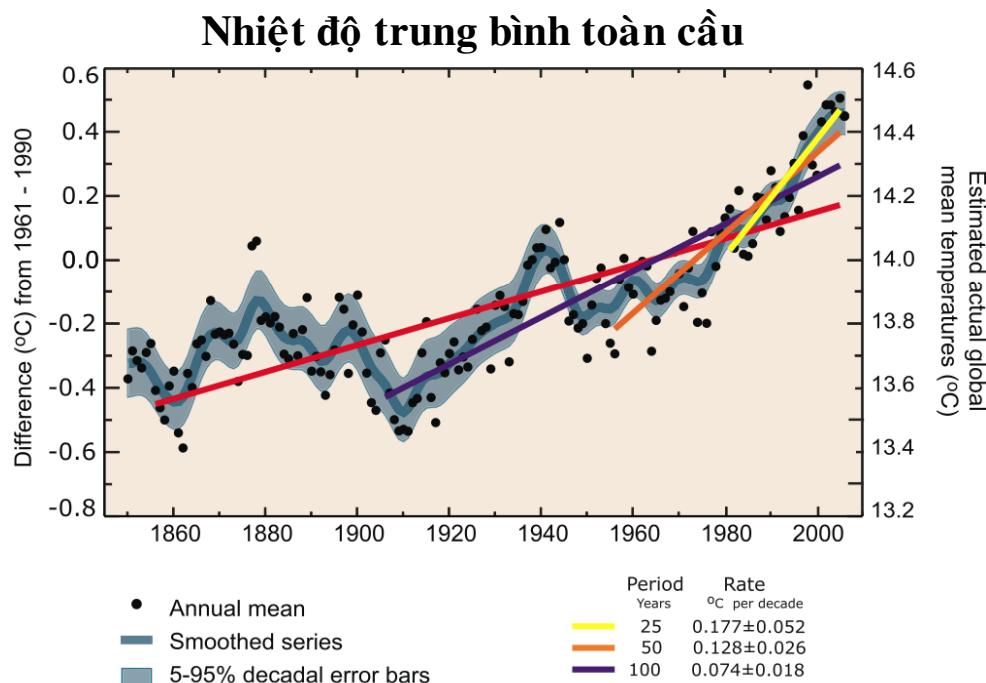

Trong 100:

Khí quyển

Nhiệt độ trung bình toàn cầu tăng 0.74°C

Vĩ độ càng cao, tốc độ ấm lên càng tăng (Cực bắc nhiệt độ tăng > 2 lần so với nhiệt độ toàn cầu)

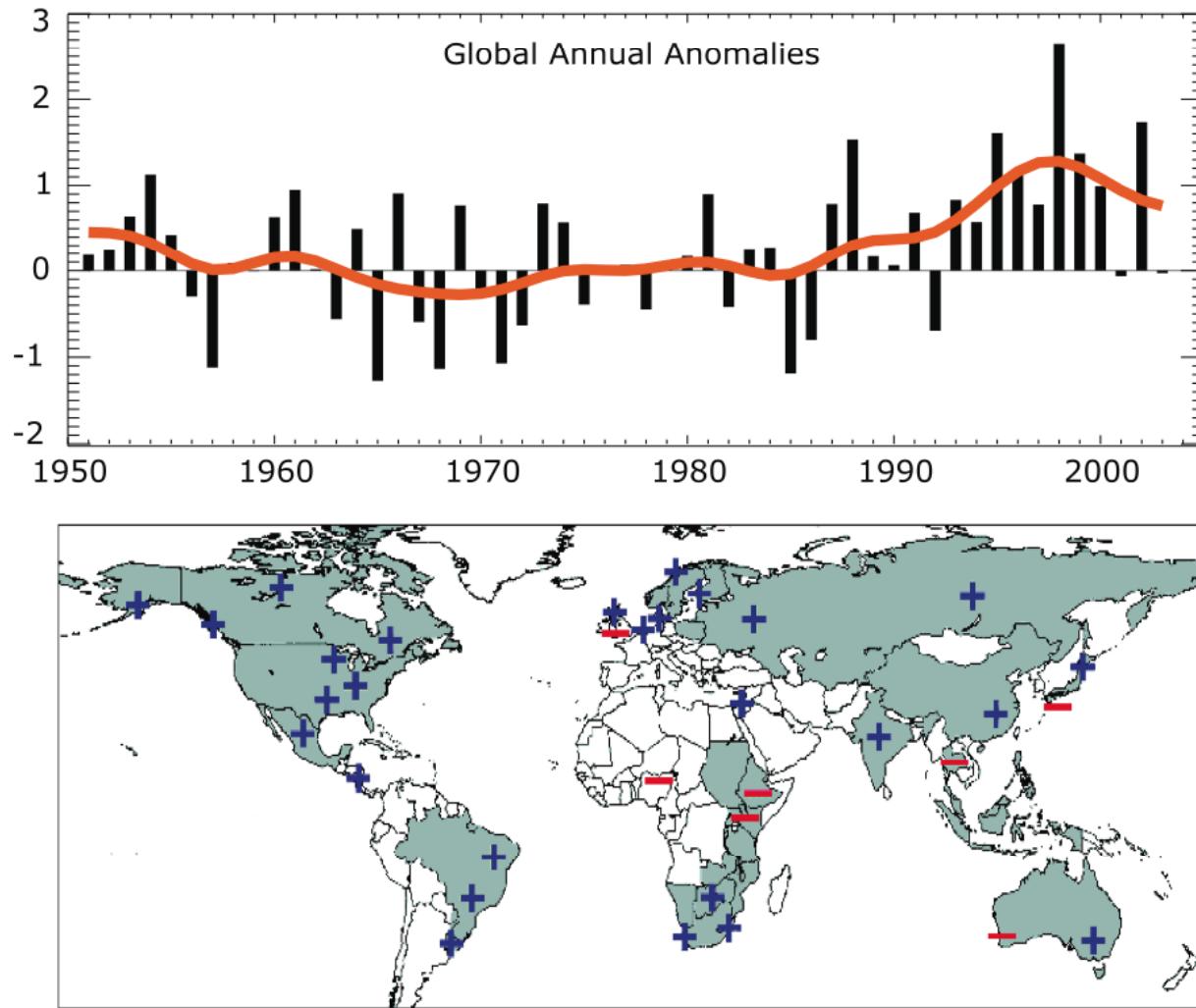

❖ Tốc độ thoát hơi và lăng đọng nước toàn cầu tăng

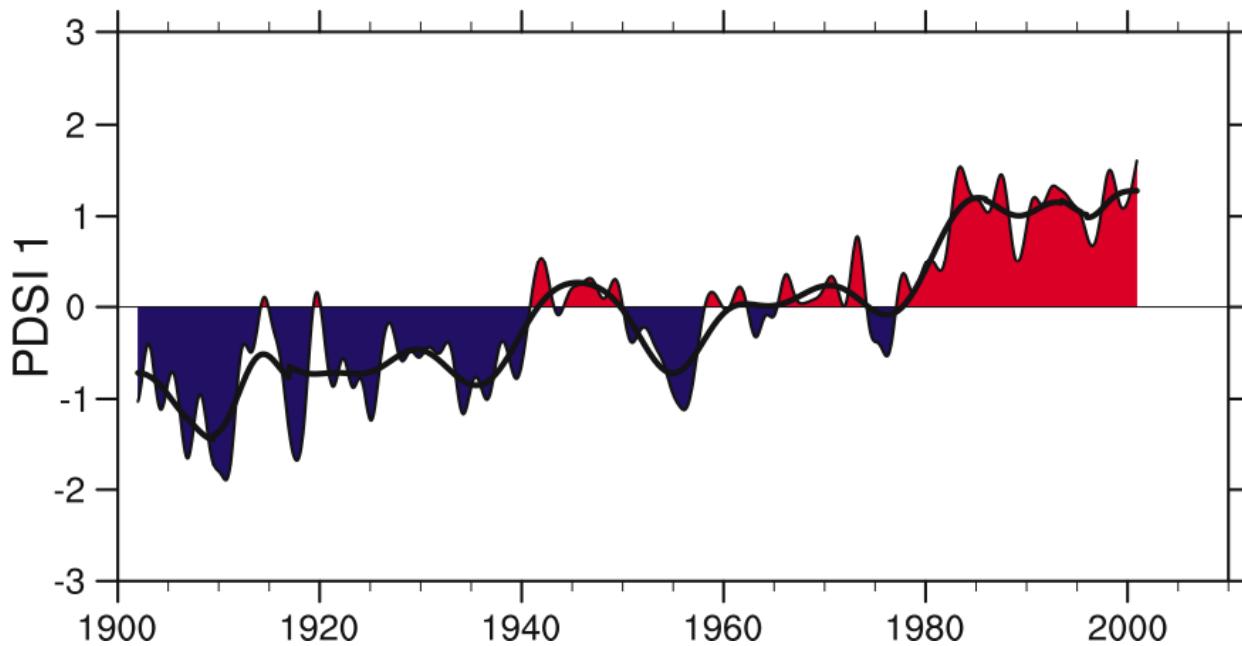
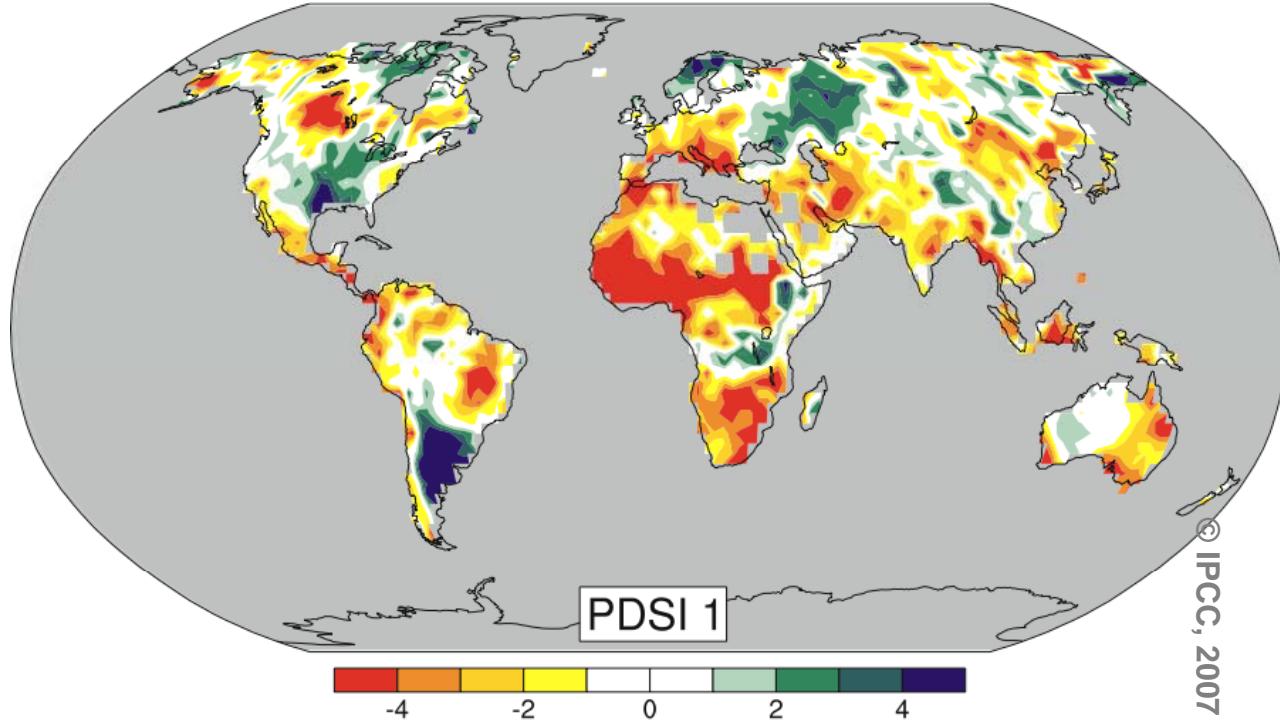
❖ Lượng mưa tăng ở hầu hết các vùng đất, nhưng số ngày mưa lại không tăng

❖ Gia tăng hạn hán

Xu hướng mưa lớn (% số ngày mưa)

Những vùng có sự thay đổi mưa nặng và rất nặng suốt các thập kỷ qua (+) tăng hoặc (-) giảm so với sự thay đổi lượng mưa hàng năm hoặc theo mùa.

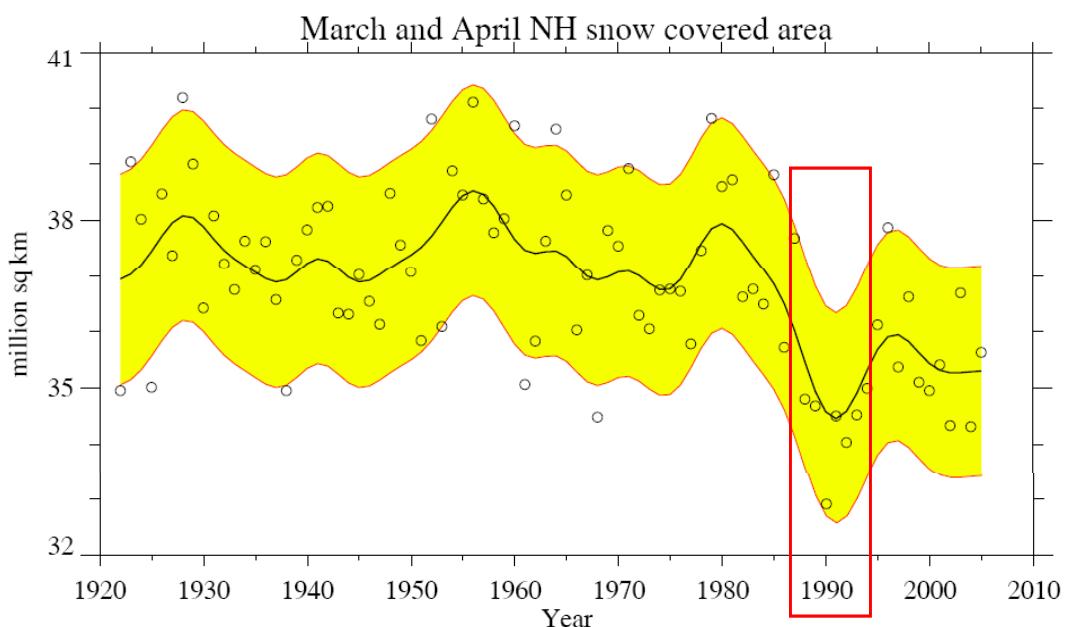
*Xu hướng khô
khô hạn nghiêm
trọng (chỉ số
khô hạn)*

(1900 đến 2002)

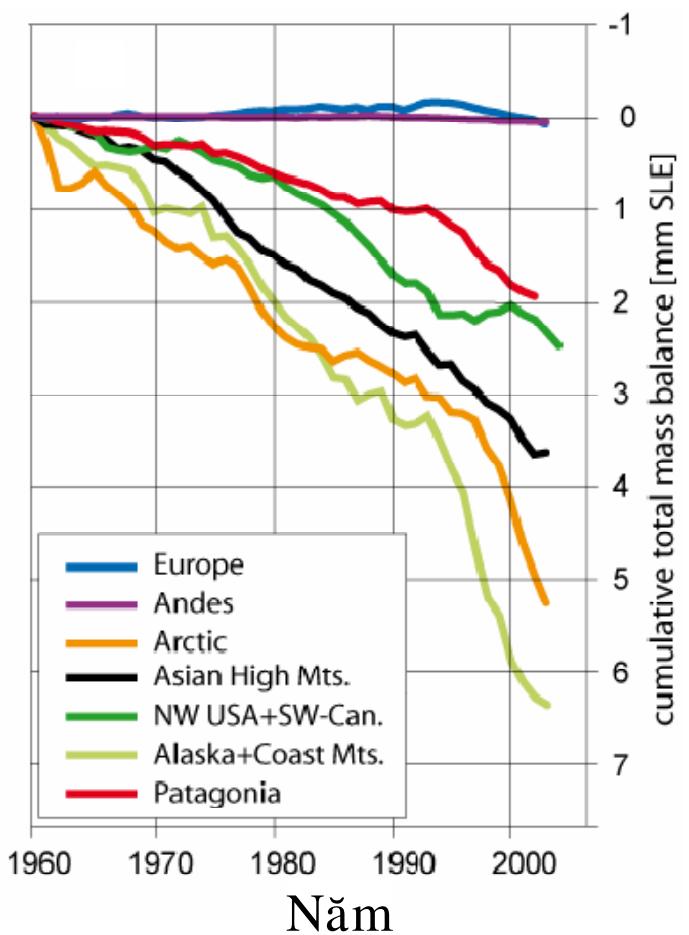
Trong 100 năm qua:

Băng và tuyết

- Các núi băng giảm toàn cầu
- Tuyết ít hơn ở các cực và mùa Xuân qua nhanh hơn
- Băng ở bắc cực giảm 7.4% mỗi thập kỷ từ năm 1978

Khối lượng băng

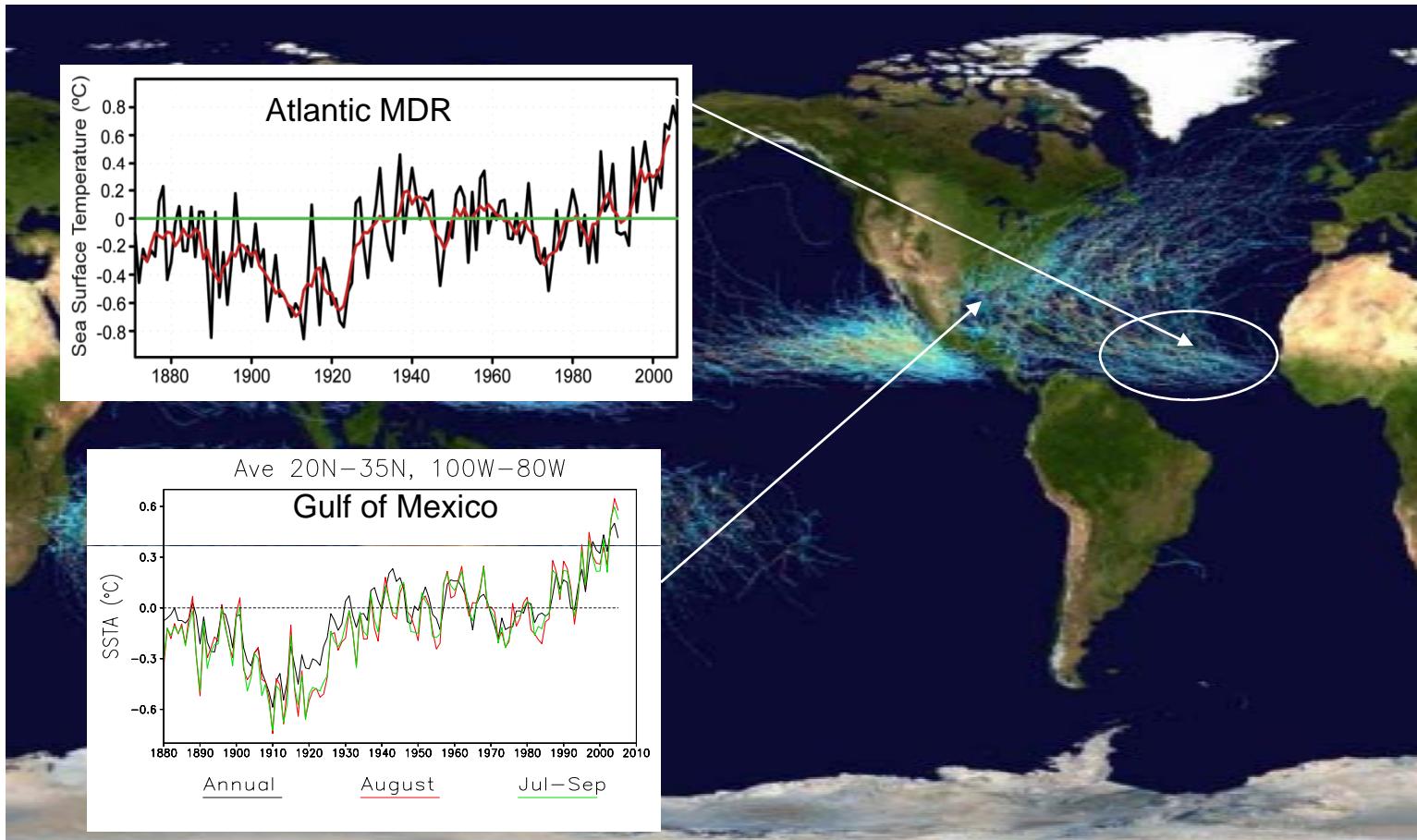

Trong 100 năm qua:

Các đại dương

Nhiệt độ của đại dương tăng từ bề mặt
xuống dưới ít nhất 3000 m

Hoạt động của cuồng phong tăng ở
Bắc Đại Tây dương

Bản đồ theo dõi các trận cuồng phong suốt từ 1985 – 2005.

Các xu hướng cuồng phong ở Đại Tây dương và trung tâm
Vịnh Mexico

Trong 100 năm qua:

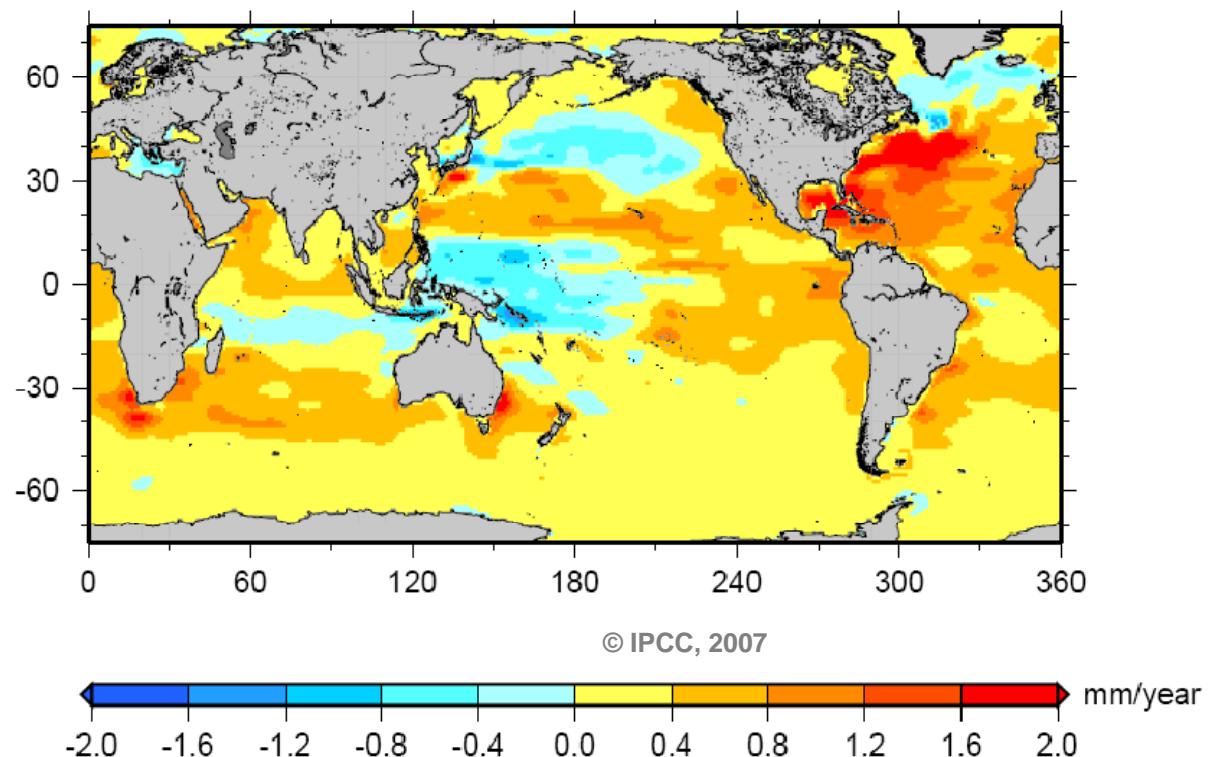
Các đại dương

Mực nước biển toàn cầu tăng

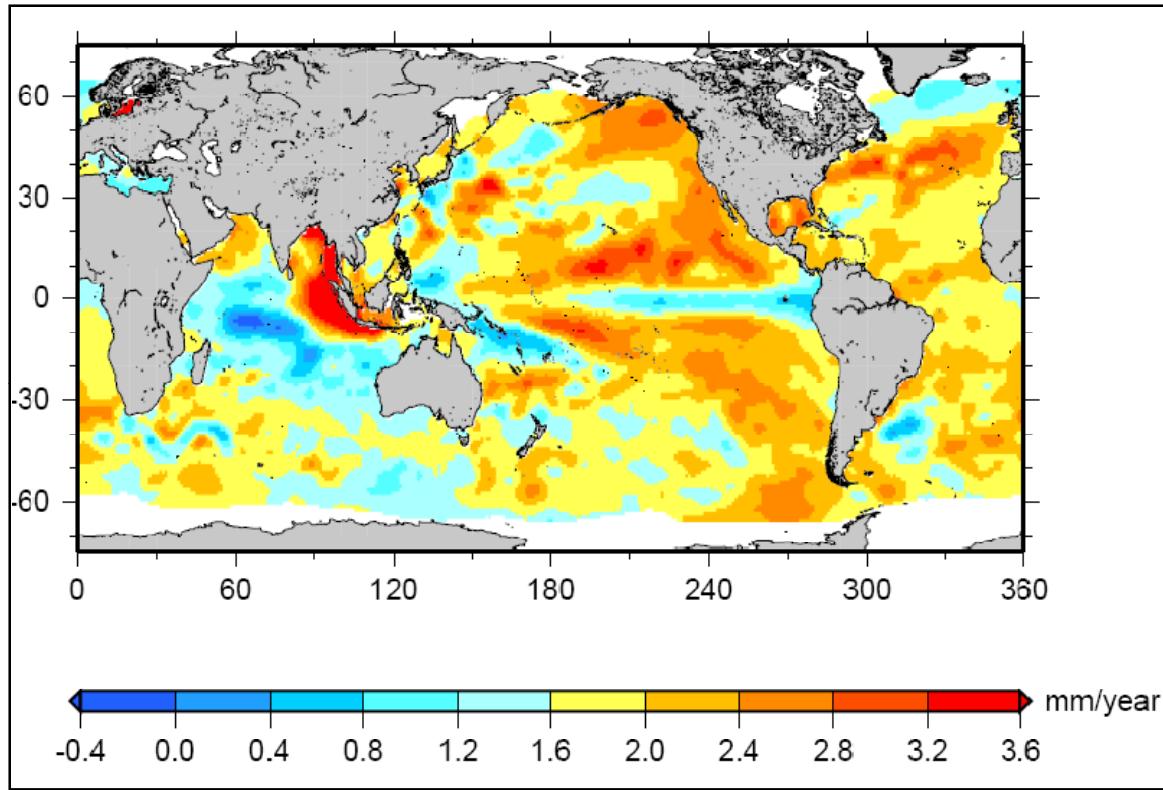
- 1.7 mm/năm suốt thế kỷ 20
- 3.1 mm/năm từ 1993-2003

Gia tăng hay sự biến động của tự nhiên?

Mực nước biển tăng
từ 1950 đến 2000)

Sự biến đổi theo vùng trong quan sát mực nước biển tăng (1955 đến 2003)

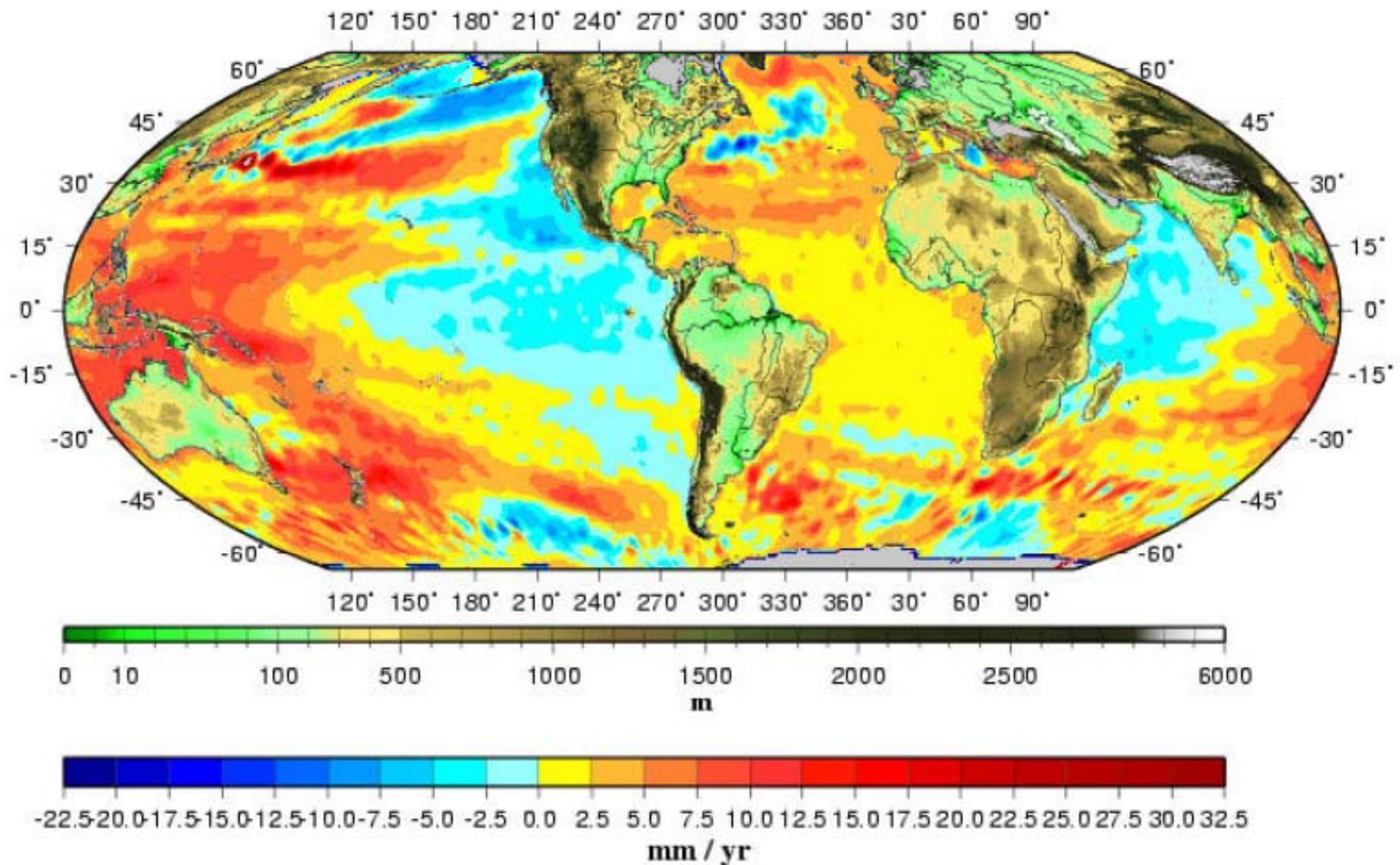

(Kết hợp chế độ thủy triều và ảnh vệ tinh, nguồn IPCC WG1 2007, bổ sung bởi Church và cs. 2004)

Mực nước biển tăng ảnh hưởng nghiêm trọng đến các vùng châu thổ và người dân trong vùng đó – không chỉ toàn cầu mà từng vùng cụ thể

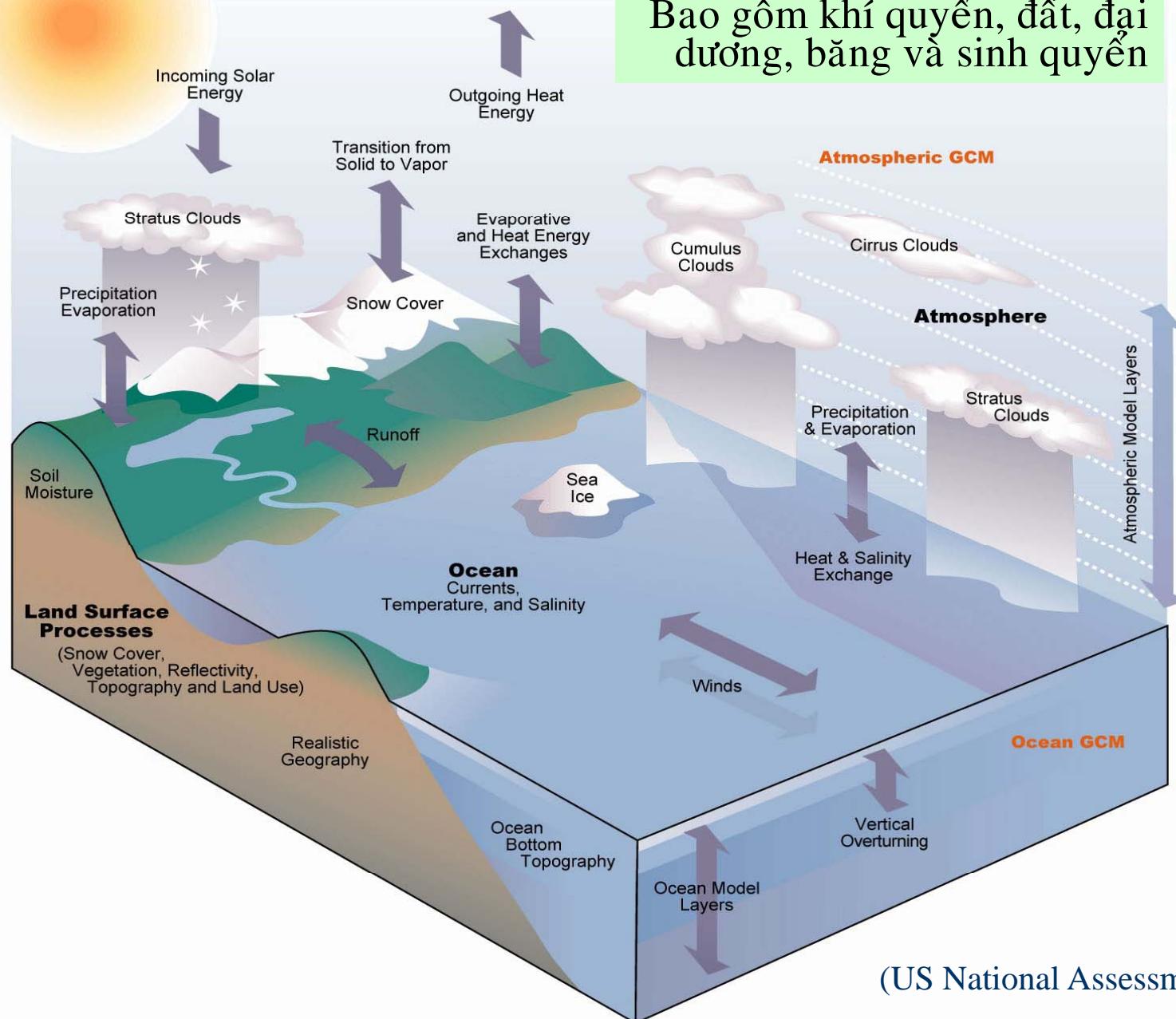
Xu hướng biến động mực nước biển (01, 1993 – 02, 2004)

LEGOS/CNES

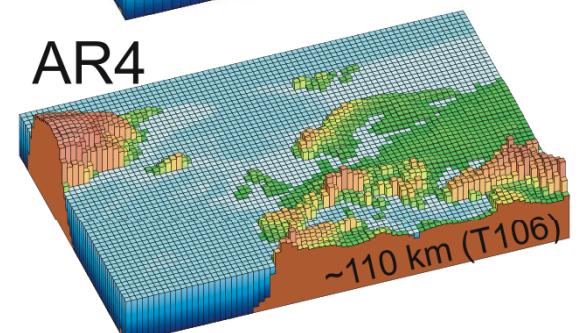
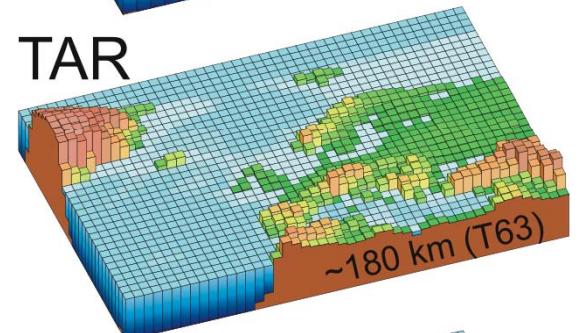
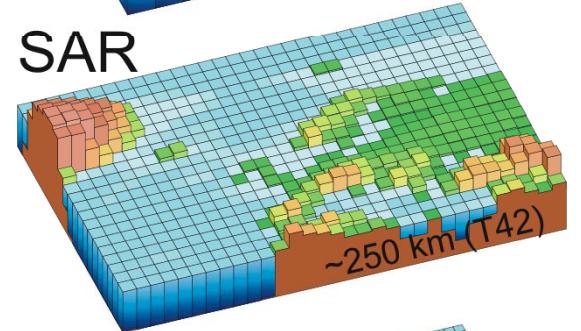
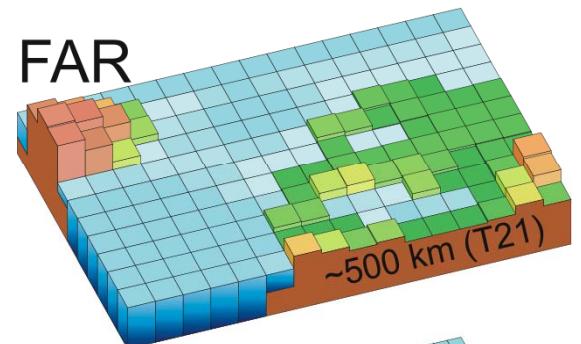
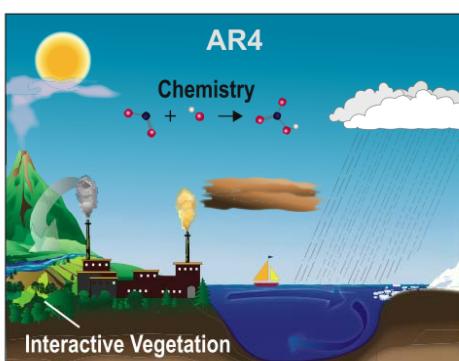
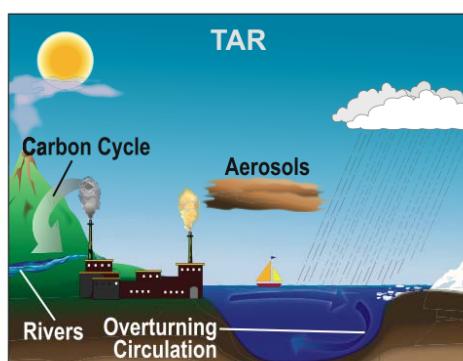
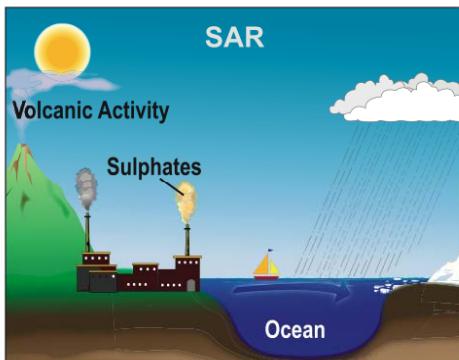
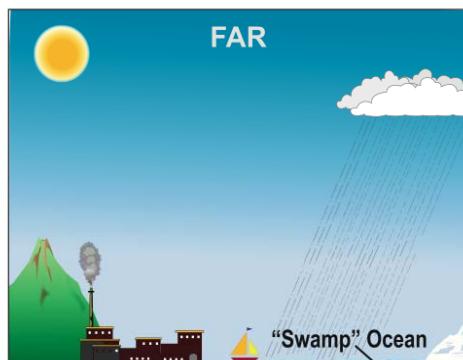
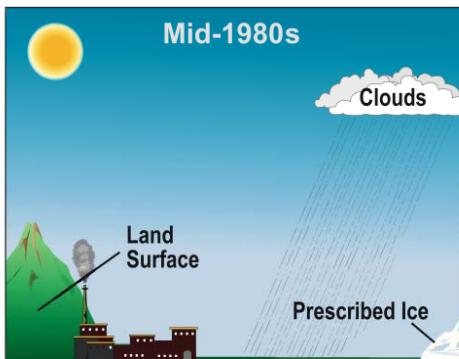
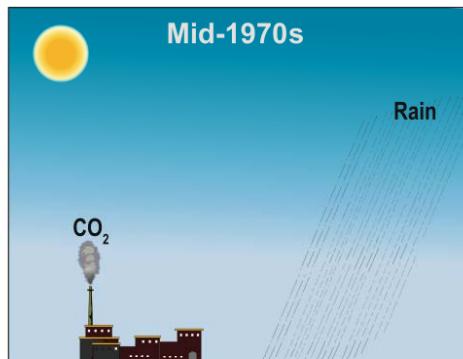
Mô hình hóa hệ thống khí hậu

Bao gồm khí quyển, đất, đại dương, băng và sinh quyển

(US National Assessment, 2001)

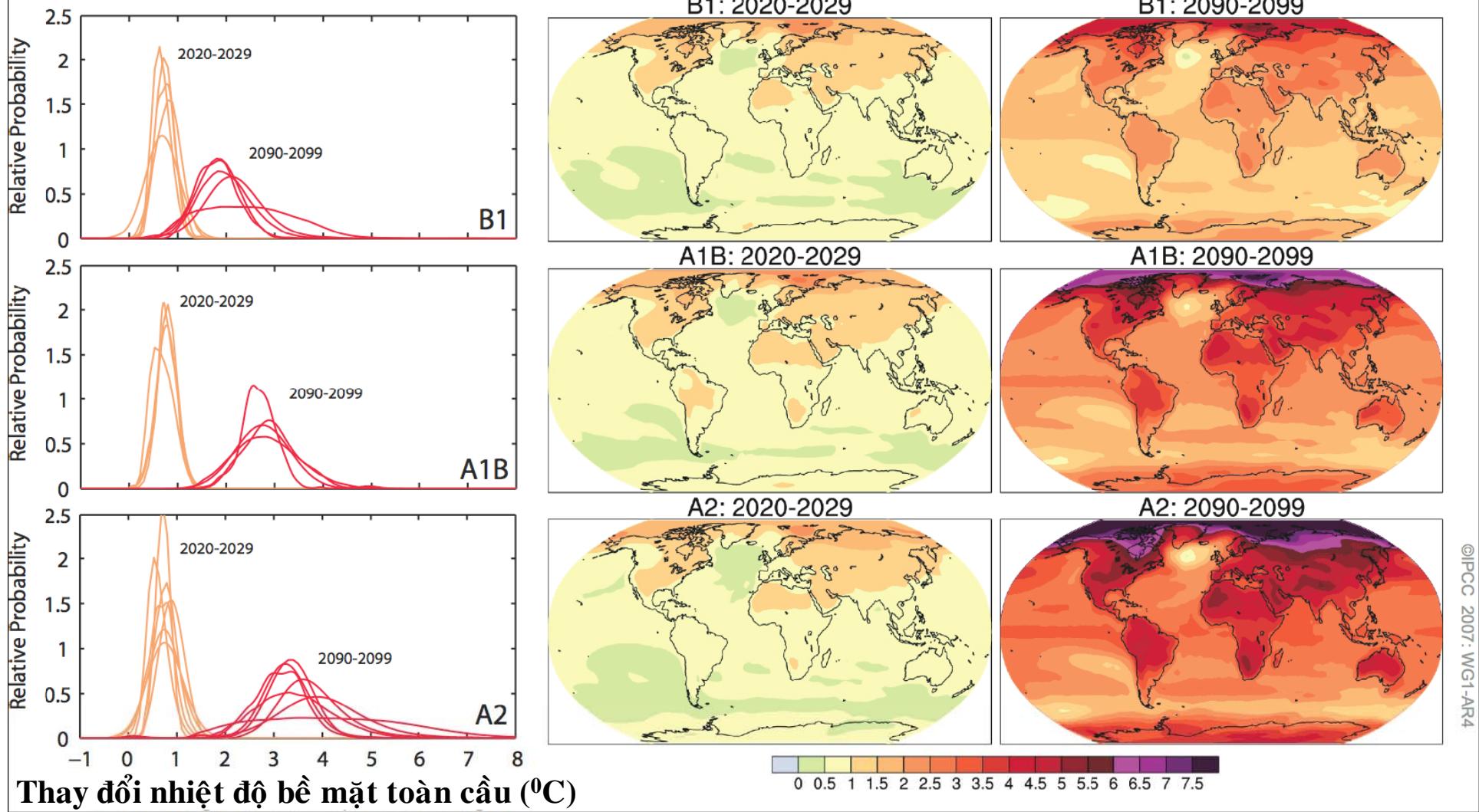
Tỉ lệ và độ phân giải của các mô hình khí hậu (AOGCMs)

Định hướng “*Sự thay đổi tương lai*” trong hệ thống khí hậu

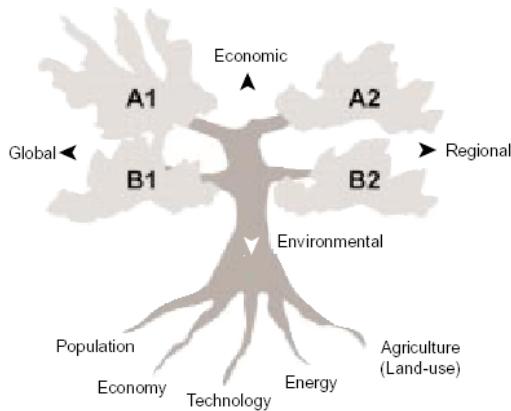
- Sự ấm lên mong đợi khoảng **0.4° C** trong **20 năm tới**
- Sự ấm lên nhiều nhất ở trên đất tại vĩ độ cao ở phía Bắc bán cầu
- **Sự phát thải khí nhà kính tại/trên tốc độ hiện nay** gây nên nhiều sự biến động khí hậu suốt thế kỷ 21 sẽ lớn hơn so với thế kỷ 20.
- Có sự khác biệt nhỏ trong thay đổi nhiệt độ cho đến năm **2050** và sau đó.

Các định hướng cho sự thay đổi nhiệt độ bề mặt

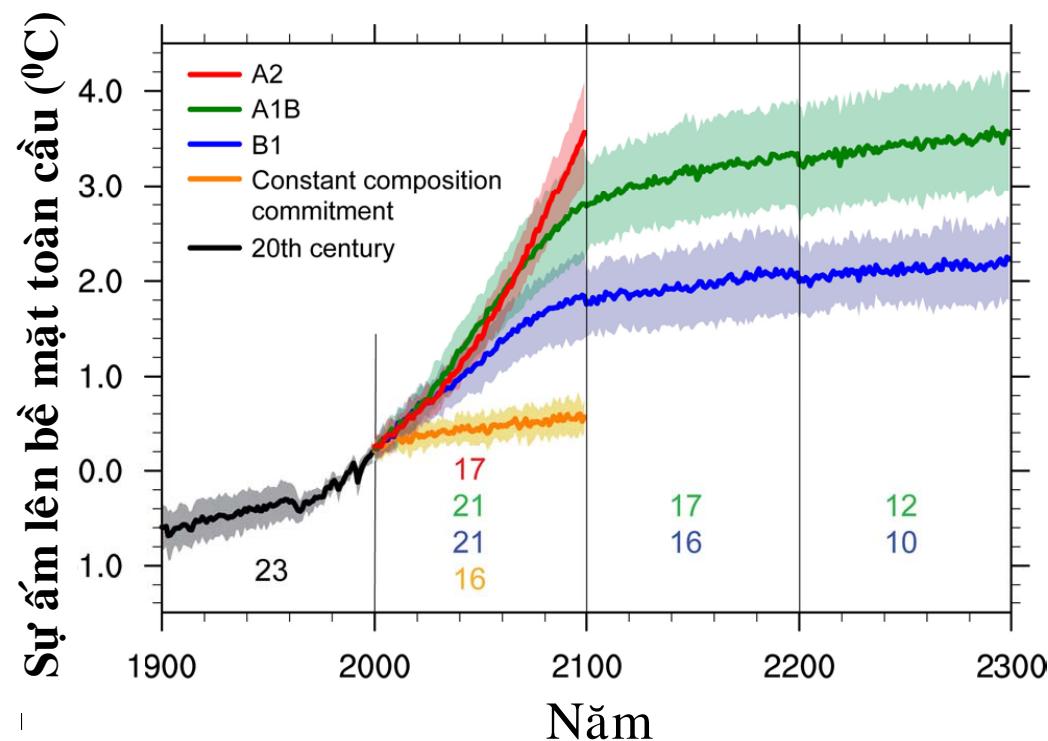
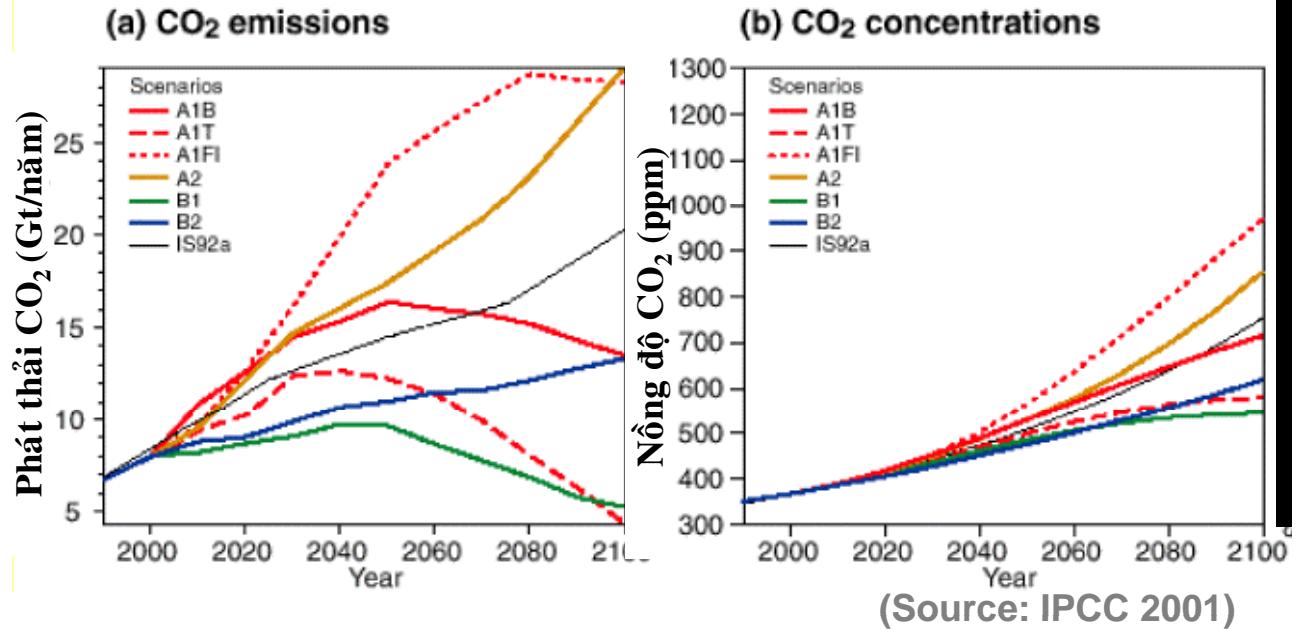

HÌNH SPM-5. Định hướng biến đổi khí hậu cho đầu và cuối thế kỷ 21, tính tương đối so với thời kỳ 1980–1999 (Cho 3 tình huống).

Phát thải CO₂ và nồng độ CO₂ trong không khí đến 2100 cho 6 tình huống phát thải

Định hướng nhiệt độ
dựa vào phát thải
CO₂

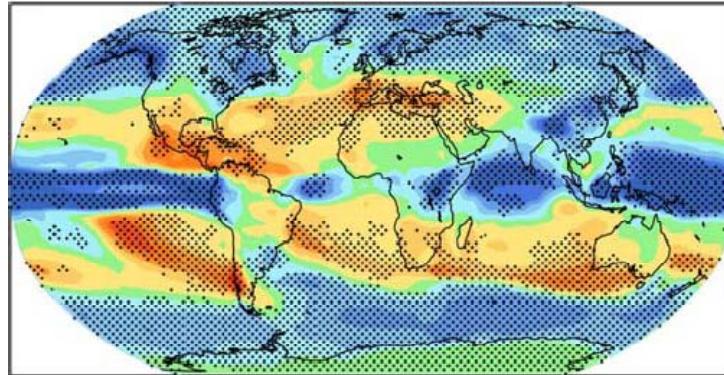

© IPCC, 2007

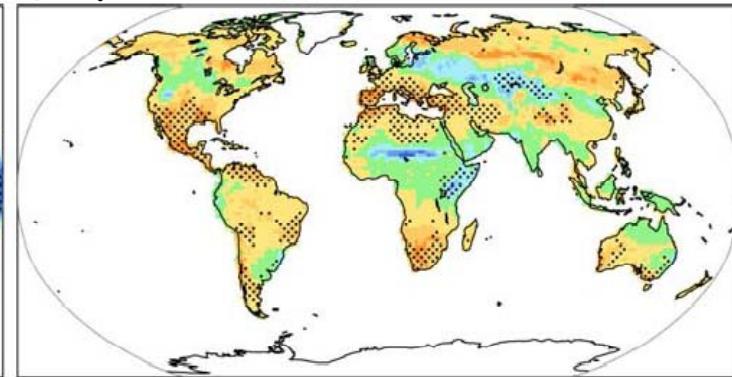
Định hướng thay đổi tương lai (tt)

- ❖ Sự nóng lên và mưa nặng hạt sẽ tiếp tục tăng
- ❖ Phát thải CO₂ trong quá khứ và tương lai sẽ tiếp tục tác động vào sự nóng lên của đại dương và mực nước biển hơn 1000 năm nữa, do phải có thời gian để loại CO₂ ra khỏi bầu khí quyển
- ❖ Tốc độ giảm băng ở bắc cực diễn ra nhanh hơn
- ❖ Tuyết phủ thì giảm xuống
- ❖ Sự đánh giá thấp của tăng mực nước biển trong báo cáo của IPCC (2001) chỉ dựa vào các tảng băng
- ❖ Cuồng phong sẽ tăng lên một cách nghiêm trọng

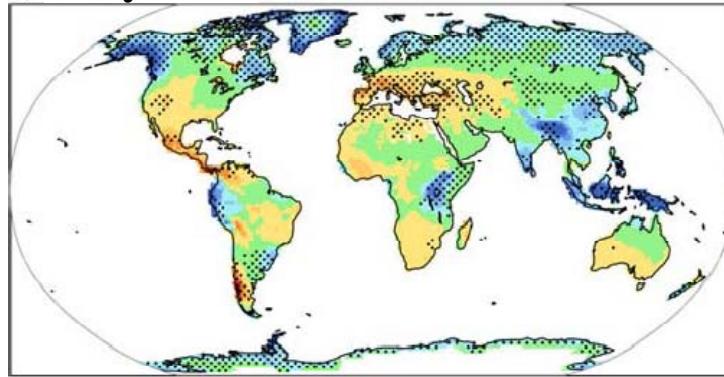
a) Lượng mưa

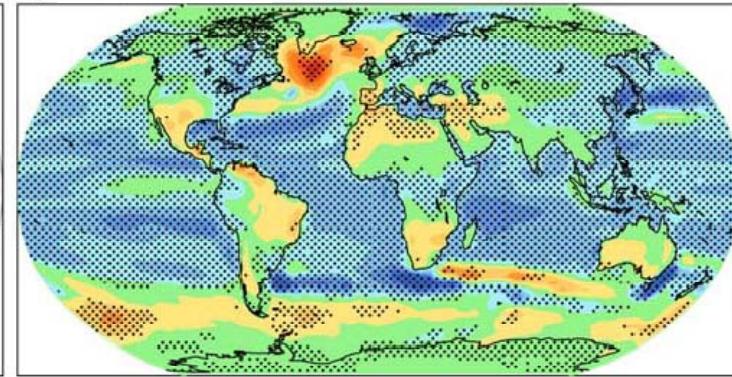
b) Độ ẩm đất

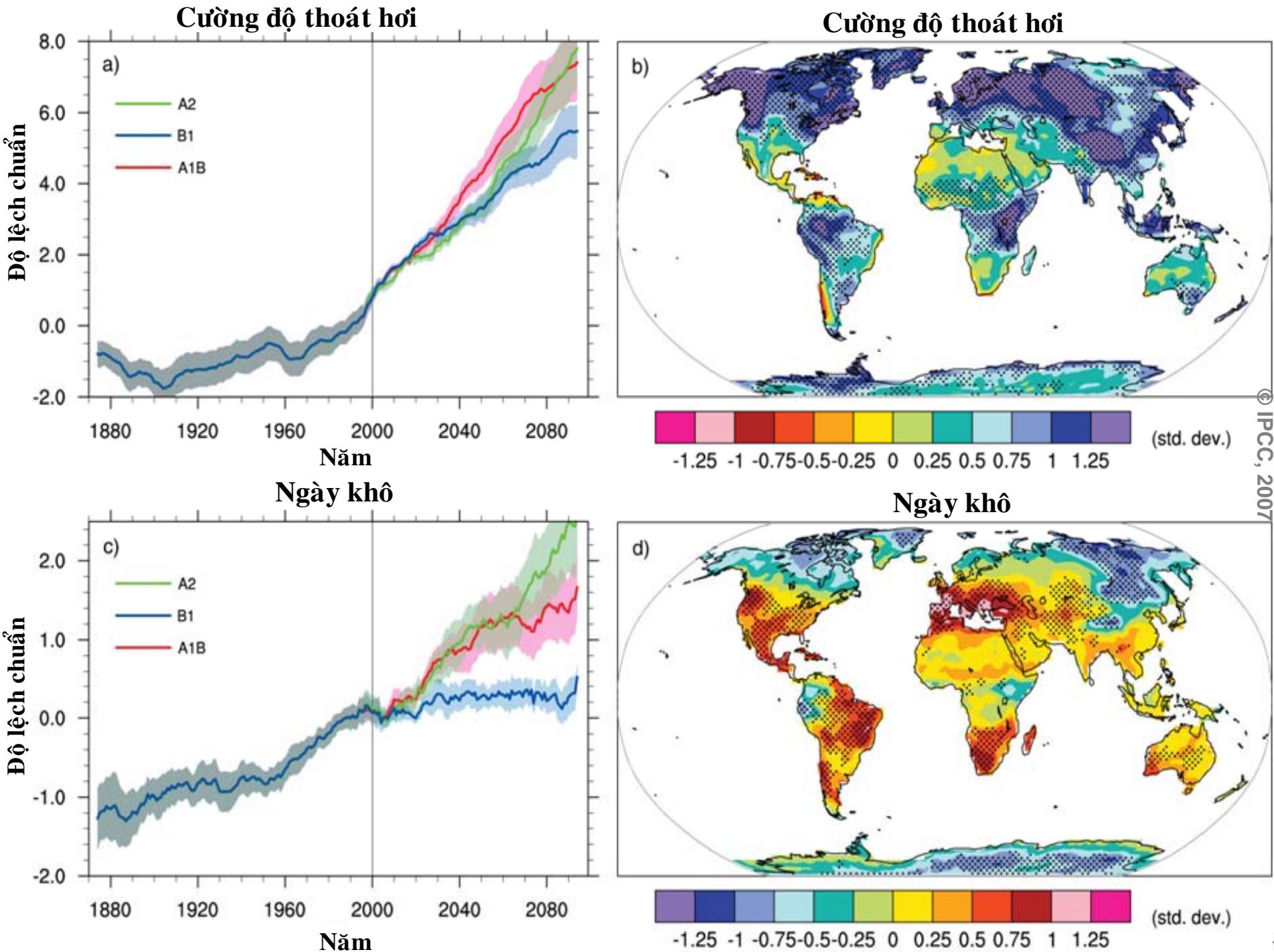
c) Chảy tràn

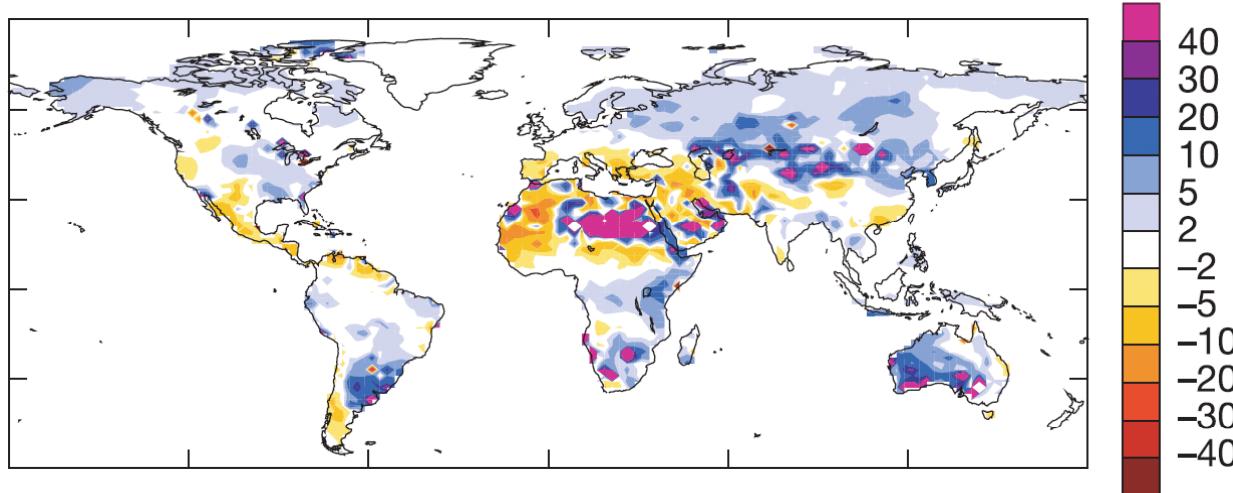
d) Thoát hơi

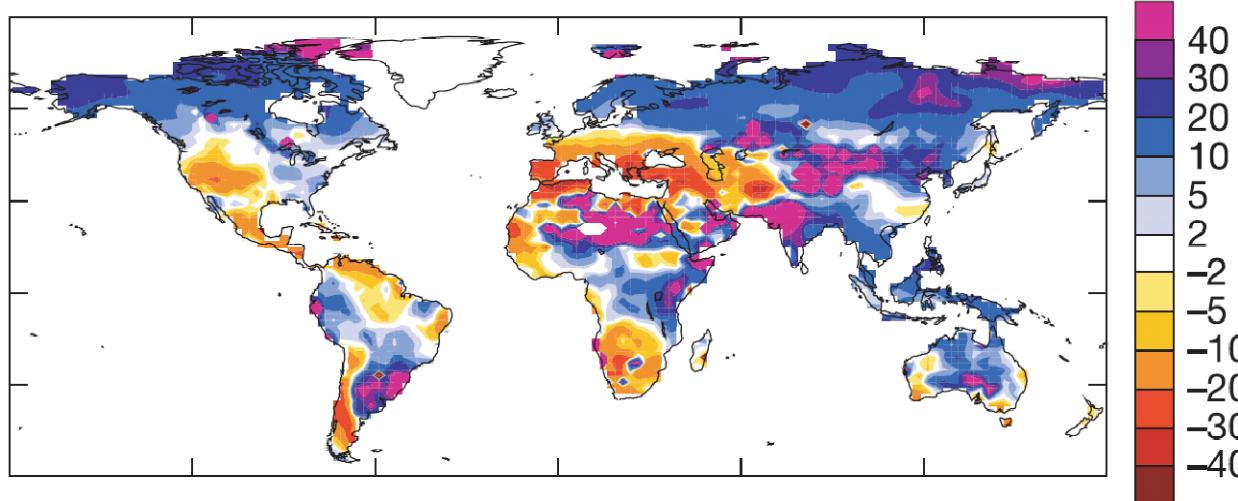
Mô hình tổng hợp các thay đổi về: a) lượng mưa (mm day^{-1}), b) độ ẩm đất (%), c) chảy tràn (mm day^{-1}), và d) thoát hơi (mm day^{-1}). Các thay đổi theo trung bình năm cho các tình huống SRES A1B, trong khoảng 2080–2099 so với 1980–1999.

Sự thay đổi tương đối (%) nước chảy tràn bờ mặt

Thế kỷ 20

Thế kỷ 21

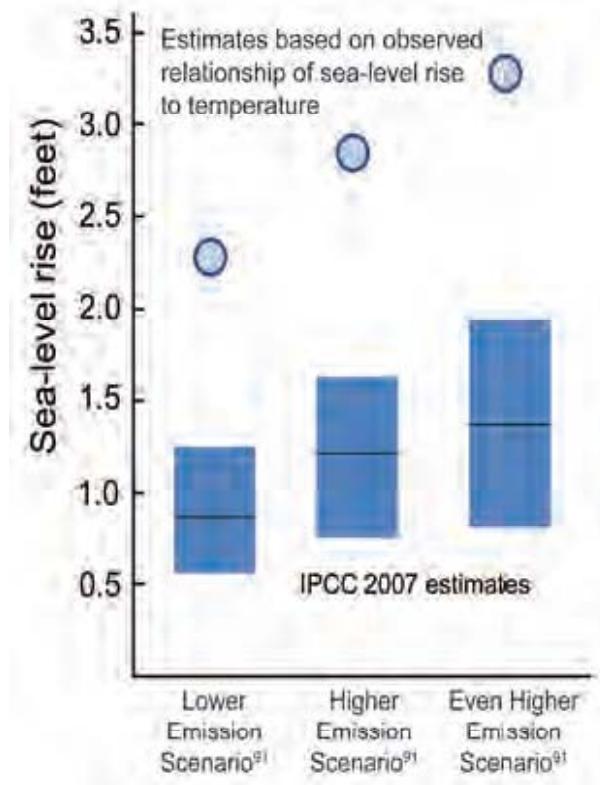
Khi nước đại dương ấm lên và băng tan ra thì mực nước biển sẽ tăng nhanh

Case	Temperature Change ($^{\circ}\text{C}$ at 2090-2099 relative to 1980-1999) ^a		Sea Level Rise (m at 2090-2099 relative to 1980-1999)
	Best estimate	Likely range	Model-based range excluding future rapid dynamical changes in ice flow
Constant Year 2000 concentrations ^c	0.6	0.3 – 0.9	NA
B1 scenario	1.8	1.1 – 2.9	0.18 – 0.38
A1T scenario	2.4	1.4 – 3.8	0.20 – 0.45
B2 scenario	2.4	1.4 – 3.8	0.20 – 0.43
A1B scenario	2.8	1.7 – 4.4	0.21 – 0.48
A2 scenario	3.4	2.0 – 5.4	0.23 – 0.51
A1FI scenario	4.0	2.4 – 6.4	0.26 – 0.59

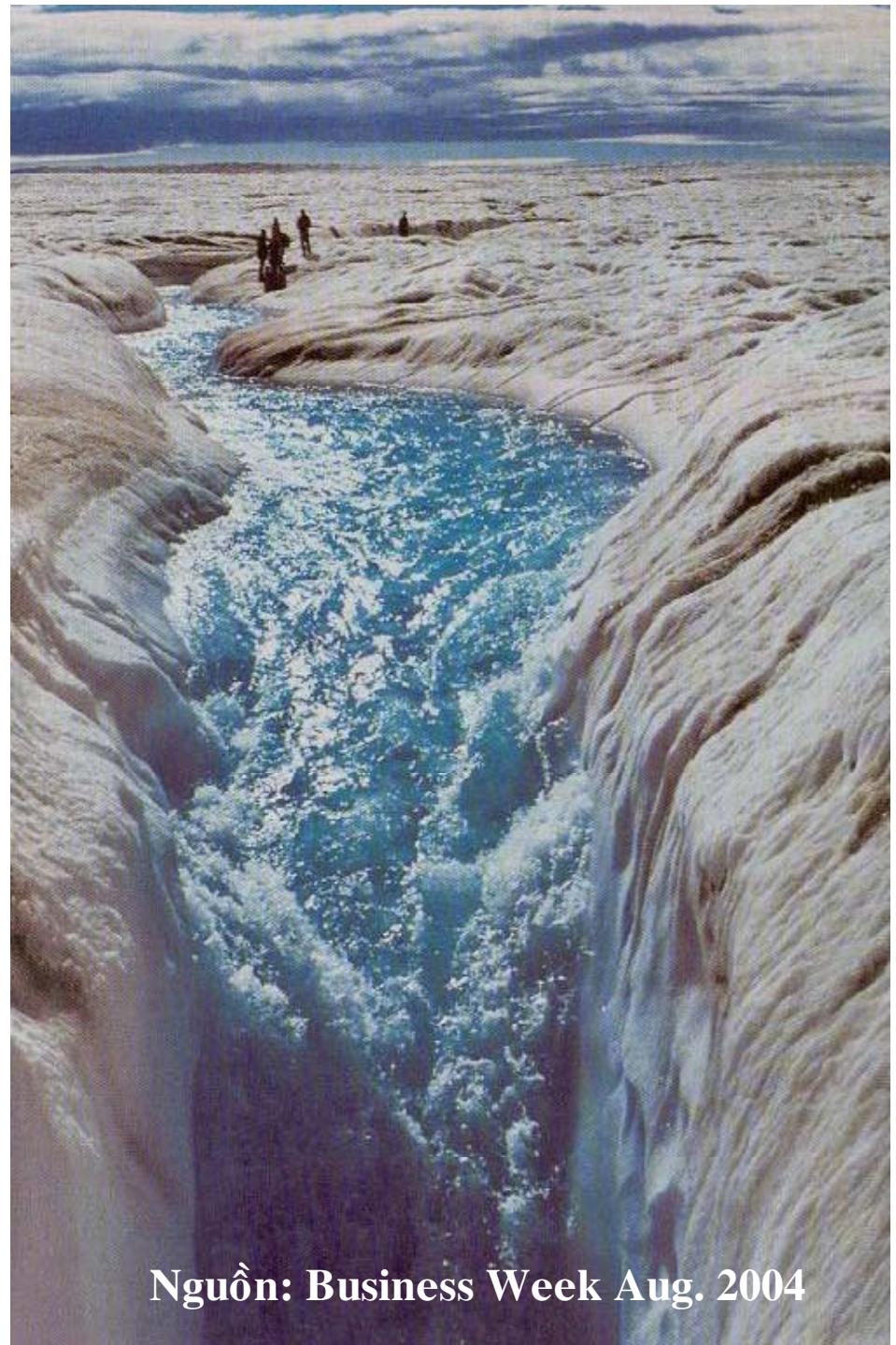
(IPCC, WGI, 2007)

Diện tích băng tan chảy ở Greenland tăng trung bình 0.7% / năm (khoảng 20% từ 1979 đến 2005)

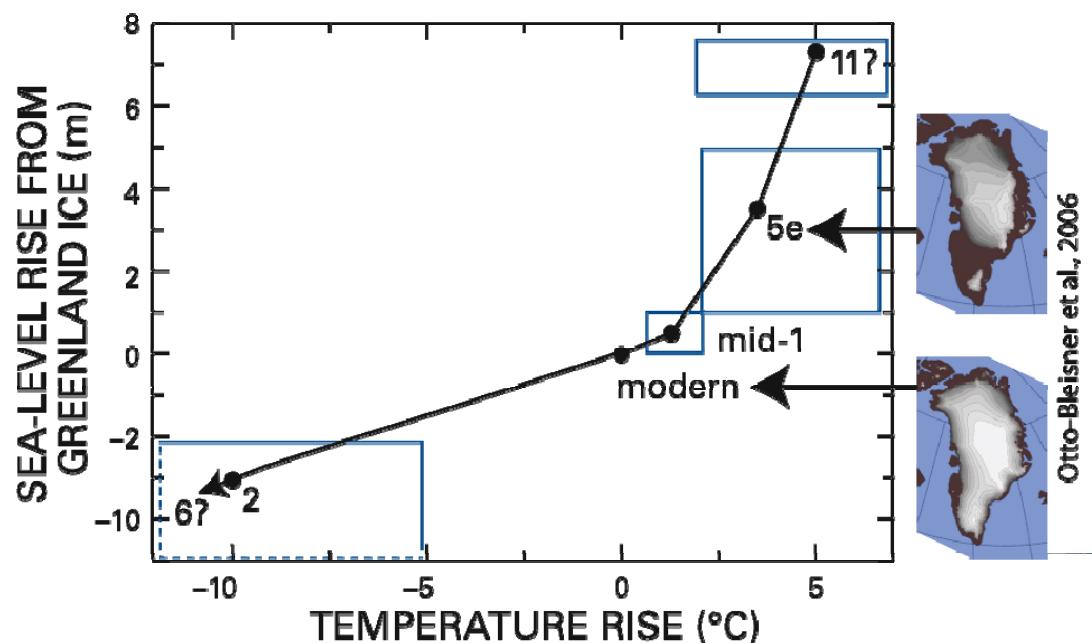
Mực nước biển tăng từ 6-7 m

(USGCRP 2009)

Nguồn: Business Week Aug. 2004

Sự ấm lên thường xuyên từ 4 • - 13 • F ở trung tâm Greenland sẽ làm hầu hết tăng băng ở Greenland tan chảy

(USGS 2009)

Nguồn: Business Week Aug. 2004

Nhiệt độ bề mặt biển tăng có định hướng

Vùng tạo cuồng phong ở Đại Tây Dương

